

❧ I SKYRIUS ❧

PRIEŠ IŠVYKSTANT

1872 metais Londone, Sevilo gatvės 7 name, gyveno toks ponas Filijas Fogas, paslaptinga asmenybė ir tikras Anglijos aukštuomenės džentelmenas. Maždaug keturiasdešimties metų, lieknas, su ūsais ir žandenomis, šviesių ilgokų plaukų, šiek tiek pablyškęs, kakta lygi, be raukšlių, dantys balti.

Kilmingam asmeniui būdinga laikysena ir ramus žvilgsnis leido manyti, kad jis kliaujasi šaltu protu ir nieko nesprendžia skubotai.

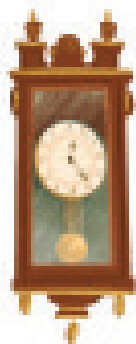
Iš tiesų ponas Fogas niekuomet neskubėdavo, nesikarščiuodavo ir nepasiduodavo emocijoms: tobulas kaip chronometras, tikras punctualumo įsikūnijimas. Jis gyveno vienas savo namuose, ne prabangiuose, bet gana patogiuose. Neturėjo nei draugų, nei giminių, todėl niekas jo nelankė.

Jo pavardė neskambėdavo komitetuose, sąjungose ir draugijose. Filijas lankydavosi tik Reformų klube, kur pietaudavo ir vakarieniaudavo, skaitydavo laikraščius ir su kitais klubo nariais lošdavo kortomis, o tiksliau – vistant. Jis išeidavo iš namų kasdien vienuoliktą trisdešimt ir grįždavo lygiai vidurnaktį; laiką namuose skirdavo miegui ir apsirengimui.

Ar jis buvo turtingas? Ar daug keliavęs? Neabejotinai buvo pasiturintis, bet niekas nežinojo, iš kur jo lėšos. Jis kalbėjo labai mažai ir todėl atrodė dar paslaptingesnis.

Jis daug metų kasdien atlikdavo tuos pačius veiksmus, todėl tvirtai galima sakyti, kad keliavo retai. Bet šis džentelmenas turėjo būti keliautojas (kojomis ar mintimis), nes žinojo kiekvieną geografinių žemėlapių colį ir kartais pataisydavo tuos, kurie suklysdavo.

Filijas Fogas atleido savo tarną Džeimsą Fosterį, nes šis atnešė netinkamai pašildyto vandens barzdai skustis. Tai atsitiko spalio 2-ąją, ir tą pačią dieną, prieš eidamas į klubą, Filijas Fogas sėdėjo krėsle, akis išmeigęs į senelio laikrodžio rodyklę, suglaudęs kojas, rankas pasidėjęs ant kelių, ir laukė atvykstant naujo tarno.

– Esu Žanas Paspartu, – tarė atvykėlis. Atkeliavęs iš Paryžiaus, maždaug trisdešimties metų, žydrų akių, apskritaveidis, raudonskruostis, putlių lūpų, juodų plaukų ir stambokas.

– Esi prancūzas ir vardu Džonas? – paklausė ponas Fogas. Paspartu paaiškino:

– Mano vardas Žanas, jums leidus. Mano pavardė prancūziškai reiškia „tas, kuris gali visur nueiti“ ir labai gerai atspindi mano būdą. Išbandžiau daugybę amatų: esu buvęs gatvės dainininku, cirko raiteliu, gimnastikos mokytoju ir ugniagesių vyresniuoju.

Jis papasakojo išvykęs iš Prancūzijos prieš penkerius metus ir atkeliavęs į Angliją, kad gautų patarnautojo darbą.

Paspartu buvo girdėjęs, kad Filijas Fogas yra sėslus žmogus, besilaikantis įpročių, todėl panoro jam dirbti: pagaliau gyventi ramiai.

– Gerai. Nuo šios akimirkos, nuo vienuolikos dvidešimt devynių, trečiadienio, 1872 metų spalio 2 dienos, esi mano tarnas, – tarė Fogas. Tada atsistojo, paėmė skrybėlę ir išėjo.

Likęs vienas namie Sevilo gatvėje Paspartu ėmė dairytis po kambarius. Jam patiko, kad buvo švaru, tvarkinga, šviesu ir šilta. Tas namas jam priminė sraigės kiautą, kuriame galėjai pailsėti po jaunystės klajonių.

Paspartu kambarys antrame aukšte buvo sujungtas su pirmo ir antro aukštų apartamentais kalbamaisiais vamzdeliais ir varpelių laidais. „Neblogai!“ – tarė Paspartu ir ėmėsi skaityti pono sudarytą darbų sąrašą.